

Utvärdering ungdomsdiallog 2014/14

Datum 2014-06-05

Hälso- och sjukvårdsnämndernas kansli

Handläggare: Sarah Öfwerström

Telefon: 010-441 36 60

E-post: sarah.ofwerstrom@vgregion.se

Utvärdering av ungdomsdiallog 2013/14 Skaraborg

Utvärdering av ungdomsdialoger på gymnasieskolor i Skaraborg. Dialogen har genomförts av hälso- och sjukvårdsnämnden västra Skaraborg och hälso- och sjukvårdsnämnden östra Skaraborg.

Ungdomsdiallog ingår som en aktivitet i nämndernas handlingsplaner för kommunikation 2014 med målet att *stärka demokratin och ungdomars kunskap om nämndens arbete. Öka nämndens kunskapsunderlag. Ungdomarnas åsikter beaktas i nämndens arbete.*

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden västra Skaraborg och hälso- och sjukvårdsnämnden östra Skaraborg har under hösten 2013 och våren 2014 genomfört ungdomsdialloger på gymnasieskolor i Skaraborg.

Följande skolor har besökts:

- Ällebergsgymnasiet, Falköping
- Katedralskolan, Skara
- Naturbruksgymnasiet Sötåsen, Töreboda
- de la Gardieskolan, Lidköping

Dialogerna har varit i allmänna utrymmen på gymnasieskolor. Inga elever har bokats in i förväg, utan elever och i viss mån lärare/annan personal har vänt sig till politikerna vid intresse.

Temat för dialogerna har varit ungas hälsa och hur de söker vård samt marknadsföring av 1177-konceptet.

Politikerna samtalade med mer än 600 elever. Eleverna besvarade en kort enkät, svarade på en enkel fråga med hjälp av ett bollrör och diskuterade fritt sjukvård och hälsa.

Metod

Metoden som användes är en variant av torgmöten, där möten sker mellan förtroendevalda och invånare på en plats där invånarna befinner sig av naturliga skäl. Torgmöten leder främst till korta samtal och reflektioner, men möjlighet finns till fördjupade samtal.

En enkät delades ut kring ungas upplevelse av sin hälsa och vårdsökande.

Ett bollrör med frågan ”Känner du till 1177?” fanns utställd på tre av dialogerna för att dels få en uppfattning om de ungas åsikt, men också för att locka in till vidare samtal och följdfrågor.

Plåsterpaket med 1177-tryck och Egenvårdsguiden delades ut.

Deltagare

Den primära målgruppen var ungdomar och unga vuxna. En del möten har också skett med lärare/annan personal på skolorna. På vissa skolor även SFI-elever.

Lokaler

Dialogerna genomfördes i skolans egna lokaler. Placeringen var uttänkt till platser där många elever var i rörelse under stora delar av dagen – vid matsal/bibliotek/café.

Ekonomi

Inga kostnader för lokaler eller marknadsföring. Kostnaderna begränsades till förtroendevaldas arvode och bilhyra för tjänsteman. Dessutom tillkommer kostnader för utdelade Egenvårdsguider samt plåsterpaket med 1177-tryck.

Information och återrapportering

Innan dialogen:

- Information på nämndsammanträden
- Dialog med rektorer/demokratisamordnare på skolan
- I något fall marknadsföring på skolans elevwebb

Efter dialogen:

- Återrapportering på nämndsammanträde
- Återkoppling med resultat av dialogerna till rektorer/skolsköterskor

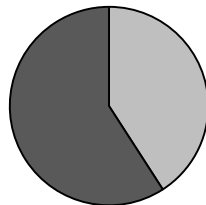
Synpunkter från politiker

- Placeringen är viktig. Informationsbordet måste stå där det är stor genomströmning av elever
- Det var lätt att få bra kontakt med ungdomarna och de visade intresse.
- Ungdomarna tyckte det var positivt att träffa politiker som inte agerade i rollen som partiföreträdare utan var ute för att samla in synpunkter.
- Positivt att någon vill lyssna på de unga.
- Många samtal var korta, men en del blev långa och djupa.
- Positivt med politiker från olika kulturer och med breda språkkunskaper.

Resultat av ungdomsdialogerna

Enkäten ”Hur mår du?” delades ut till 636 ungdomar. En smärre justering gjordes i enkäten inför sista dialogen (fråga 4 ”Vart vänder du dig i första hand om du blir sjuk?”) och enkäten översattes samtidigt till engelska. Vid dialogerna delades mellan 49 och 304 enkäter ut.

■ Killar

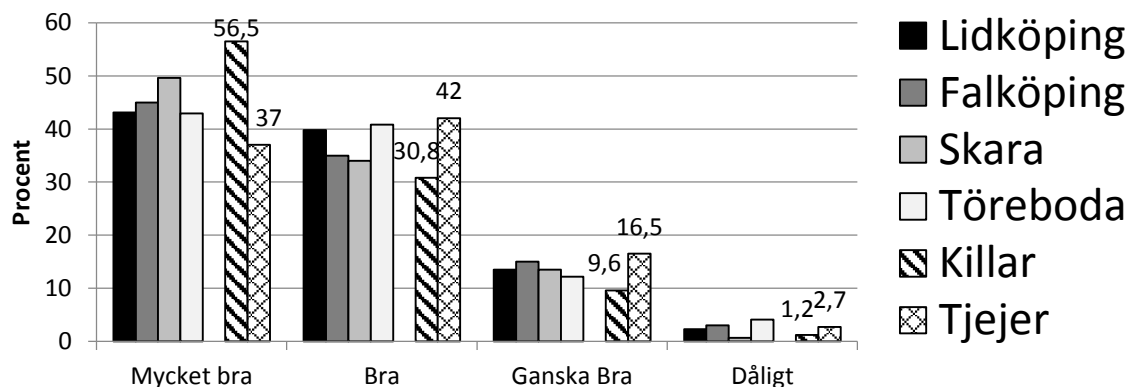
■ Tjejer

Fler tjejer, 376, än killar, 260, besvarade enkäten.

I vissa frågor skilde sig svaren mellan könen, medan det i andra frågor inte fanns några skillnader.

Enkätsvaren skiljer sig inte så mycket mellan de olika skolorna.

Hur mår du rent allmänt?

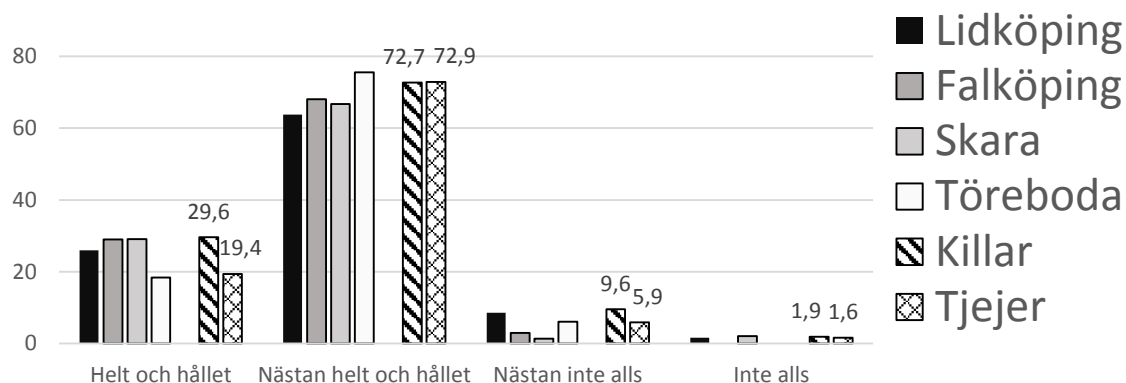
De allra flesta som svarat på enkäten uppger att det mår bra. 87 procent av killarna och 79 procent av tjejerna svarar att de mår mycket bra eller bra. Det är fler killar som svarar att de mår mycket bra jämfört med tjejerna. Varannan elev i Skara uppgav att de mår mycket bra, av killarna var det 64 procent.

Mycket få rankar sitt allmäntillstånd som dåligt.

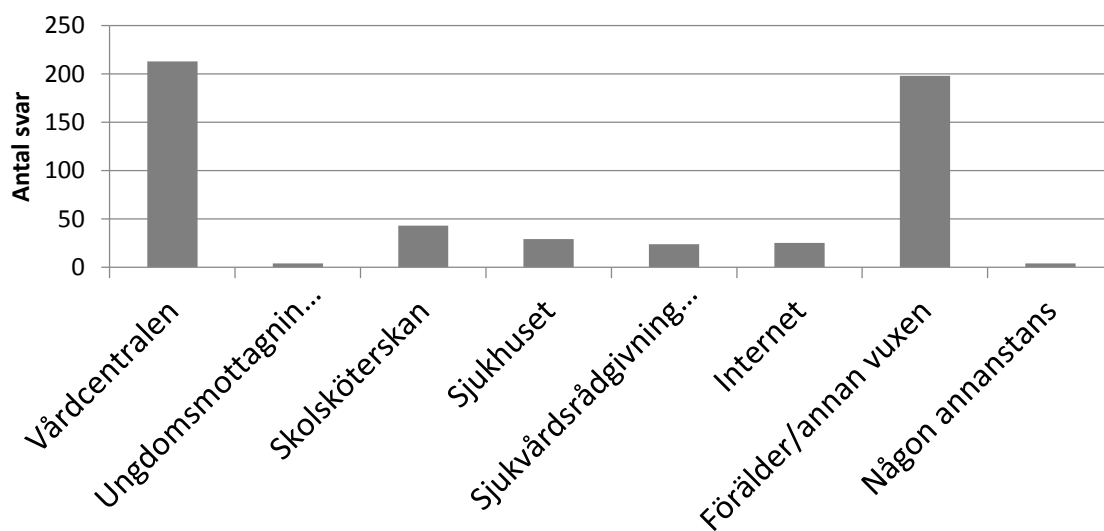
Har du någon att anförtro dig åt om du behöver prata?

Både killar och tjejer uppger att de för det mesta har någon att anförtro sig åt om de behöver prata. 66 procent uppger att de alltid har någon att prata med, det är ingen större skillnad mellan könen. Av eleverna vid Sötåsen i Töreboda uppger 73 procent att de alltid har någon att prata med. Många av eleverna på Sötåsen bor på skolans internat, vilket kan leda till en bra gemenskap mellan eleverna.

Hur mycket kan du själv påverka hur du mår?

Känslan av att själv kunna påverka sin hälsa och livssituation är viktig för att må bra. De som svarade på enkäten uppger att de i hög grad kan påverka sin hälsa, 30 procent av killarna uppger att de kan påverka helt och hållet hur de mår och 19 procent av tjejerna.

Vart vänder du dig i första hand om du blir sjuk?

Svarsalternativet ”förälder/annan vuxen” tillkom inför den sista ungdomsdialogen. Tidigare var alternativet för det svaret ”någon annanstans” och eleverna gjorde tillägget ”mamma” eller ”pappa”.

De allra flesta vänder sig till föräldrar eller vårdcentralen vid sjukdom. Eleverna i Töreboda vände sig i högst grad direkt till vårdcentralen.

Vad är viktigast för att du ska må bra

Det fanns möjlighet att fritt ange vilka faktorer som spelar in för att man ska må bra. De svar som var vanligast var: vänner, familj, sömn, bra mat och motion, men även bra sjukvård, sex, utbildning och datorspel uppgavs spela in på hälsan.

Känner du till 1177?

436 ungdomar svarade på frågan genom att lägga en boll i ett bollrör (användes inte i Töreboda). 57 procent (248 stycken) svarade att de kände till 1177.